

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 448.— | Negyed évre K 98.—
Fél évre . 230.— | Egy hónap . 50.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 48.

TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség... — 10-20

Baranya és Nyugatmagyarország

Budapest, aug. 6. Baranyának a szerbek által néhány nap mulva megtörténő kiürítése egyidőre háttérbe szorította az egyéb politikai kérdéseket. A tegnapi rendkívüli minisztertanácson megállapodás történt a magyar kormány megbízottainak személyére nézve, akik a kiürítendő területek átvételénél fognak funkcionálni.

Az összes kiürítendő területek főköormánybiztosa Kiszely Gyula lesz, akinek feladatai közé tartozik főképpen a közigazgatás megszervezése. A katonai parancsnokságot Soós Károly altábornagy veszi át. Mint miniszteri biztosok Patacsy Dénes, Meskó Zoltán és Koszó István mennek le Baranyába, főképpen azzal a feladattal, hogy odalemm nemzetli propagandát lejtssenek ki és megakadályozzanak minden olyan jelenséget, amely esetleg a külföld előtt kedvezőtlen színtelen tüntethetné föl az országot. Kiszely Gyula és a melléje beosztott tisztviselők — minden minisztériumból kettő-kettő — valószínűleg kedden utaznak le Baranyába, velük együtt megy az entente ellenőrző bizottság egy szűkebb bizottsága is. A kiürített területeket ugyanis ez a bizottság veszi át a szerbektől és adja át nekünk. Az átadás az előre megállapított program szerint augusztus 20 és 30-ika között fog végbemenni.

Képviselőválasztások a baranyai kerületekben

Mint megírtuk, a felszabadult területek 12 új képviselőt küldenek a nemzetgyűlésbe. 4 eddig csonka kerületben pedig új választás kiírására kerül a sor. A kiscgazdapártban egészen biztosra veszik, hogy a felszabadult kerületek legnagyobb részében az ő jelöltjeik nyerik el a mandátumot, az egy Pécs kivételével, melynek egyik mandátumát a pécsiek küldöttsége tudvalevően már régebben felajánlották Hegedűs Loránt pénzügyminiszternek. Pécs másik kerületét az Andrássy-párt tartja a magáénak. Nincs kizárva azonban az sem, hogy az Andrássy-párt Hegedűs Lorántnak is ellenjelöltet állít, mert Hegedűs pártonkívüli programmal akar fellépni, a kereszténypárt pedig nem igen mutat hajlandóságot, hogy a pénzügyminiszter kedvéért lemondjon egy kerületről.

A pártok egyébként keresztül fogják vinni azt a tervüket, hogy a kiürítendő területek átvétele alkalmából a kormánybiztosságon kívül a maguk delegáltjait is le-

küldjék, még pedig egy pártközi küldöttség formájában.

Rendkívüli minisztertanács

Budapest, aug. 6. A tegnapi rendkívüli minisztertanács a baranyai kérdéssel és Nyugatmagyarország ügyével foglalkozott. A szövetséges kormányok megbízottjaival hétfőn Pécsre utazik a magyar kormány képviselője is, hogy az átadás körülményeire vonatkozó tanácskozásokon résztvegyen. Nyugatmagyarország ügyében a határmegállapításokra vonatkozólag még ma is folynak bizonyos tanácskozások, amelyek reménységgel kecsegtetnek. Arról van szó, hogy a békeszerződésben kijelölt papiroshatárok a mi javunkra megváltoznak.

A jóvátételi bizottság Sopronban

Sopron, aug. 6. Ma érkezett meg Sopronba a jóvátételi bizottság két kiküldöttje: Hanellin francia és Gorton angol tábornok. Sopronba érkezett még Sigray Antal gróf nyugatmagyarországi főköormánybiztos és Davy András, az osztrák külügyminisztérium osztályfőnöke. Az entente megbízottai ma délelőtt közös tanácskozásra ültek össze az osztrák és magyar kormányok képviselőivel. A megbeszélés egy óráig tartott. A tanácskozás eredményéről hivatalos kommunikéban fogják tájékoztatni a nyilvánosságot.

Bécs, aug. 6. A félhivatalos Pol. Corr. megcáfolja azt a hírt, hogy Bécsben újabb tárgyalások indultak meg Nyugatmagyarország határainak megállapítása és az átadás módozatai felétt. Augusztus 3-án csakugyan jártak a magyar kormány képviselői a német-osztrák külügyminisztériumban, — mondja a félhivatalos közlemény — s előadták véleményüket. A kormány azonban nem akar tárgyalásokba bocsátkozni ezen kérdések felétt.

Bécs, aug. 6. A Mittagszeitung Sopronból kelteve a következőket írja: Ma van a Burgenland átadásának első aktusa. Az ünnepélyes ülésen az olasz delegátus fog elnökölni. Magyar részről híre jár, hogy a magyar kormány képviselője memorandumot fog előterjeszteni, melyben a magyar kormány hangsúlyozza, hogy elismeri ugyan a békeszerződésnek Nyugatmagyarországra vonatkozó rendelkezéseit, azonban az Ausztriával e részben megkezdett tárgyalásokat még nem tekintli befejezeteknek.

A magyar kormány képviselőinek felhatalmazásuk van, hogy a tárgyalásokat ilyen irányban folytassák.

„A jugoszláv kormány mindent elkövetett...”

Szabadka, aug. 6. Baranya és a bajai háromszög kiürítésének kérdése mindinkább aktuálissá válik. Néhány nappal ezelőtt e tárgyban Belgrádban megbeszélések voltak. A tanácskozások egyik résztvevője a következő nyilatkozatot tette:

A határkérdésben tartott értekezleten a kiürítés pontos dátuma nem került szóba. Minden a kiürítés időpontjára vonatkozó hír koholmány. Hanem az igenis megfelel a valóságnak, hogy a kiürítés a közeljövőben meg fog történni. Linder Béla belgrádi tartózkodása során kihallgatáson jelent meg Pasics miniszterelnök, akinek memorandumot nyújtott át. Politikai körökben az a hír járja, hogy Pasics ezeket mondta Lindernek:

— A jugoszláv kormány mindent elkövetett a baranyai terület további megtartására, de ez a törekvés nem járt sikerrel.

A cseh-délszláv korridor

Bécs, aug. 6. Az „8 Uhr Blatt“ jelenti Prágából: Masaryk elnök augusztus 10-én Hallstadtba érkezik és megtartja első találkozását dr. Hainisch osztrák köztár-

sági elnökkel. Minthogy Schober dr. osztrák szövetségi kancellár is részt vesz az összejövetelen, Benes cseh külügyminiszter is Hallstadtba utazik.

A sajtó ez összejövetelhez nagyon fontos politikai kommentárokat fűz. Eredeteileg csak a két elnök olyan értelmű találkozását tervezték, hogy mélyítsék Ausztria és Csehország barátságos viszonyát. A legutóbbi események azonban alkalmat adnak politikai tanácskozásokra is, úgy hogy tanácsosnak látszott a külügyminiszterek összejövele is. Az aktuális politikai kérdések közül, különösen kettőt fognak tüzetesebb tanácskozás tárgyává tenni és pedig a cseh-délszláv korridor kérdését, amely Nyugatmagyarország átadásával merült fel, továbbá a magyar monarchista párt törekvéseivel szemben való állásfoglalást.

A bánati határ

Belgrád, aug. 6. A Bánáthban szerb-román határmegállapító bizottság augusztus 8-án kezdi meg működését Buziás székhellyel. A Magyarországgal való határmegállapításra kiküldendő bizottságnak az SHS állam képviselőjében Csollák-Antims Voin ezredes, a bánati megszálló csapatok parancsnoka vesz részt. Helyébe a bánati csapatok parancsnokává pedig Györgyovits György ezredest nevezték ki.

Kedden lesz a kiscgazdapárt házelnökjelölő értekezlete

Budapest, aug. 6. A nemzetgyűlési elnöki szék betöltésének kérdésében még mindig nem történt végleges döntés. Minthogy az Andrássy-párt a kiscgazdapárt írára lemondott az elnöki méltóságra való aspirációjáról, a kiscgazdapárt állásfoglalásán mulik kizárólag, hogy ki lesz a nemzetgyűlés elnöke.

Mint már többször megírtuk, két elnökjelölt van a kiscgazdapárt részéről. A párt nagy többsége Bottlik József mellett foglalt állást. Gaál Gaszton hívei azonban nagy segítséget kaptak Bethlen miniszterelnökben, aki kezdettől fogva Gaál Gasztont látta volna szívesebben az elnöki székben. A végleges döntés kedden lesz, amikor a kiscgazdapárt értekezletet tart és ezen tilkos szavazással dönt az elnökjelölt személye fölött. Tekintve, hogy a párt vezére, nagyatádi Szabó István is Bottlik mellett foglalt állást, Bottlik megválasztása valószínűnek tekinthető, amennyiben azonban mégis Gaál Gaszton kerülne ki a keddi jelölő értekezletből győztesként, úgy az

alelnökök személyében is meg kell állapodni.

A kereszténypárt ugyanis természetesen igényt tart az egyik alelnöki állásra, melyre Huszár Károlyt jelöli. A helyzet tehát a következőképpen alakulhat: Bottlik elnöksége esetén Huszár Károly és Kenéz Béla lesznek az alelnökök. Ha azonban Gaál Gaszton lesz az elnök, ez esetben Kenéz Béla maradása attól függ, vajon Bottlik lemond-e az alelnökségről; ha lemond, akkor Huszár Károly számára nyitva van az alelnöki szék, ha azonban Bottlik helyén marad, akkor Kenéz Béla kénytelen lesz helyét átengedni Huszárnak.

A Ház a szerdai ülésen választja meg az új elnököt.

Prónay alezredes ügye

A nemzetgyűlés keddi ülése meglehetősen izgalmasnak ígérkezik. Kedden fogja ugyanis Somogyi Béla előadó ismertetni és megindokolni a Rakovszky István és Beniczky Ödön ügyében hozott mentelmi bizottsági határozatot. A bizottsági ülésen részt-

vettek, legnagyobbbrészt felszólalnak az ismeretes javaslat mellett. Felszólal *Kutkataly Miklós* is, aki a bizottság javaslatát a maga részéről még ki fogja egészíteni.

A keddi ülésen *Tassler Béla* indítványozni fogja: *utasítsa a Ház az összkormányt, illetve a honvédelmi minisztert, hogy a súlyos mentelmi jogsérelemmel szemben a legerélyesebb megtorló intézkedéseket sürgősen foganatosítsa és intézkedéseiről tegyen nyolc napon belül jelentést.* Ha a Ház az indítványt magáévá teszi, úgy elmarad *Prónay Pál* alezredesnek a Ház nyílt ülése elé való idézése, valamint elcsik a második terv is, hogy a nemzetgyűlés elnökségének jelenlétében, az elnöki fogadóteremben nyitson *Prónay* elégtelt *Rakovszkynak*.

A beteg Debrecen

A közigazgatási bizottság ülése

Debrecen város közigazgatási bizottságának mai ülését délután 4 órakor nyitotta meg *Miskolczy Lajos* főispán.

Vass Károly dr. tb. tanácsnok előterjesztette a polgármester havi jelentését, majd a városi adminisztrációról szóló félévi jelentést ismertette. A jelentésekben kifejezést adott a bizottság több kívánságnak. Így kívánatos volna külön *gyermekvédelmi ügyosztály* felállítása, az iskolai épületek katonai igénybevételének megszüntetése és egy javítóintézet felállítása, amire vonatkozóan már 20 év előtt is folytak tárgyalások. A honvédelmi minisztertől a katonai szállásdíjak felemelését, a miniszterelnöktől pedig kislakások építésére 50 millió korona kiutalását kérte a bizottság. Az elmúlt félévben 28 városi hivatalnak ellen indult meg fegyelmi eljárás, befejezést nyert 17 ügy, itélet alatt 4, vizsgálat alatt pedig 7 van.

Vargha Emil dr. tisztifőorvos jelentéséből megtudjuk, hogy a múlt hónapban rosszabbodtak a város egészségügyi viszonyai. A szaporodás csökkent. A kanyaró majdnem teljesen megszűnt, csak a *gyermekmenhelyen* lépett fel hörghurttal járványszerűen. A menhely tulszűfolt, mert a kis táppénz miatt senkisémm vállalja

az ápolást, 2-3 gyermek *fekszik egy fekhelyen*. A gyermekek legyengültek, satnya szervezettek, *egy hónap alatt 16-an haltak meg a járványban*. Jelentkezett szörvénnyosan a vörheny, hasi hagymáz, mint e hónapban minden évben, de a nagy forróság, szárazság, poros, légy által megköpött élelmiszer és a talajvíz mély állása miatt még csak a következő hónapokban fog nagyobb számot mutatni. A felsorolt körülmények voltak

okai a vérhasnak és a csecsemők béllhurujának is. A gümőkóros betegségek igen nagy számban okoztak halálozást. — Szokatlanul nagy számban volt erőszakos halál, öngyilkosság, baleset, stb. A népiskolák és tanintézetek megvizsgálása végbe ment.

A bizottság a jelentést tudomásul vette és intézkedett, hogy a szegény betegek ingyen juthassanak gyógyszerhez.

Kobek Kornél Csernyákról

A Tisza-pör mai tárgyalása

Budapest, augusztus 6. A mai tárgyaláson először *Kobek Kornél* volt államtitkár hallgatta ki a bíróság. A Tisza meggyilkolása idején délután 4-től estig fenn volt a Várban, a Millitárkommandó épületében. Emlékszik arra, hogy ugyanakkor ott tartózkodott este 11-ig *Csernyák Imre* is, aki a Millitárkommandó helyiségeit csak egészen rövid időre hagyta el.

Elnök: Látták délután *Csernyákok* az Astoriában is?

Tanu: Én úgy emlékszem, fenn volt a Várban. Folyvást rendelkezett. Ő intézte a minisztérium telefonjának bekapcsolását.

Szilassy kir. ügyész, *Gál* és *Kolmann* dr. védők kérdései után *Kéri Pál* intéz kérdéseket a tanuhoz.

Kéri: Mennyi időre távoztatott el *Csernyák* a parancsnokságról?

Tanu: Nem tudom pontosan megmondani.

Kéri: Lehetséges az, hogy ezalatt az idő alatt, amíg a parancsnokságtól távol volt, átmehetett Budáról Városligetbe a *Rehein-villába*, ott meggyilkolta volna *Tiszát* és ezután visszatért volna újból a parancsnokságra? Ez legakább is egy óra időt vett volna igénybe.

Tanu: Kizártam tartom, hogy ennyi ideig távol lett volna *Csernyák*. A tanu a vallomására megesketik.

Illosvay Károly tanító vallja, hogy október 31-én délután fél 3 óra tájban felment az Otthon-körbe és ott tartózkodott körülbelül 5-ig. Láta megérkezni az Otthonba *Lándor Tiva-*

dart, akit négy-öt hírlapíró közrefogott és azt ujságotlák *Lándornak*, hogy *Tisza Istvánnak* már csak másfél órája van hátra.

Elnök: Azok az ujságírók nem mondták *Lándornak*, hogy azt a hírt *Kéritől* hallották?

Tanu: Nem.

Elnök: Láta odafenn *Kéri Pált*?

Tanu: Nem ismerem *Kérit* személyesen.

Elnök: Hogy fogadta azt a hírt *Lándor*?

Tanu: Nem figyeltem meg, csak arra emlékszem, hogy ott maradt *Lándor* még vagy egy óráig, mert láttam őt a hallon keresztül a borbélyterem felé menni.

Elnök: Visszaemlékszik rá, hogy ott látta *Kérit*?

Tanu: Azóta már ismerem *Kérit*, itt is láttam az előszobában, de abban a társaságban, amely *Lándort* körülvette, *Kéri* nem volt ott.

Pohn Imre, volt államrendőrségi detektív a következő tanu. Három hónapig dolgozott *Károlyi Imre* nyomozó osztályában. A vádlottak ellen az ismeretlen kívül semmi terhelőt nem tud. Később beosztották a katonai nyomozóba *Sztupka* őrnagy mellé. Ulain kérésére *Sztupka* őrnagy utasította őt, hogy *Dobót* kihallgassa. Két éjszaka vállalta *Paksyval* együtt a vállalatnál *Ulain* is jelen volt és kérdezte *Dobót*. Beismeri, hogy egy ízben meghuzta a *Dobó* haját.

Tanu megesketését a bíróság mellőzi.

Nagy *Zsuzsanna* kommu-

nista internált nő vallomást tett a lánchídi csatáról és elmondta, hogy fent volt a *Kártlyi-párt*-körben, ahol azt beszélték, hogy fent volt a *Károlyi-párt*-tenni. Ott mutogatták a száz-ezerkoronás levele is. A pártkörben látta *Hüttner* és *Sztanykovszkyt*.

Tanu nem esketik meg, mert vallomása ingadozó és határozatlan.

A tárgyalást hétfőn folytatják.

Melilla kapitulált

A kabilok lemezároztak egy spanyol csapatot

Básele, augusztus 6. Zürich híri szerint *Melilla kapitulált* a marokkói felkelőknek. *Varró* tábornok és csapatai állítólag megadták magukat, *Madridban* kormányválság van, az új kabinet élnöke *Maura* lesz.

Páris, augusztus 6. *Madridból* jelentik: Veluan kiűritése után a visszavonuló spanyol csapatok egy oszlopa a raff-kabilok fogságába került és csak kevesen menekültek meg. Ezek a menekülők most eljutottak *Madridba* és elbeszélték, hogy a kiűritésre a parancsnok csak akkor határozta el magát amikor a felkelők szabad elvonulást biztosítottak a helyőrségnek. Amint a visszavonuló csapatok teljes rendben meneteltek, a raff-kabilok reitkehelyükről tüz alá fogták őket és aki kezükbe került, kegyetlenül leöldösték.

Kertész

mindig a legolcsóbb!

Nagy választék az összes női és férfi divatcikkekben! Férfi ingek, gyapjuszövetek, női, férfi és gyermekharisnyák!

Szolid olcsó árak!

KERTÉSZ, Piac-u. 19.

Cimre tessék ügyelni!!

Hiszek egy Istenben,

Hiszek egy hazában,

Hiszek egy isteni örök igazságban,

Hiszek Magyarország feltámadásában!

Petőfi szól

* Előhang a Petőfi dalkör ünnepéhez

Ahol hárman összejöttök az én nevemben, veletek vagyok; ahol százan egybegyűltek az én tiszteletemre, szólok hozzátok. Szavam jai és siralom, de szavam vigasz és remény is.

Siratom az országot, Magyarország, amely bokréta volt az Isten kalapján és amelyet most sárba sodort a század viharja. Siratom a zordon Kárpátoknak fenyesekkel vadregényes táját, amelyet nemcsak csodálok, hanem szeretek is, amelynek hegyvölgyét most is járja képzetem.

Siratom Erdélyt, amelyet én is segitettem az anyaországhoz forrasztani háborog lelke volkán-tűzéval és szívemnek a harc mezején kifolyt ifjúi vérével. Mig éltem, csak másik országa volt a magyar nemzetnek, most idegen népnek rabszolga jármot hordó tartományává süllyedt, melynek szolgaföldjében én nem nyughatom.

Siratom az erdői várat, a koltói

* Előadta *Balla Geróné Vass Jolán* urnó a Petőfi-dalkör 1921 aug. 6-i ünnepén.

kastélyt, ahol a szerelem mennyországa ragyogott fölöttem, ahol a költészet muzsája még magamnak is szédületes magasságba ragadott. Akkor boldogságtól, dicsőségtől reszkett a lelkem, most szegény egeti szemem hiszen e szent, e drága helyeket is idegen zsarnokság szennyezi, hiszen most igazán pusztuló kert van a vár alatt, pusztuló vár van a kert felett!

Az országnál is jobban siratom nemzetem, a magyar nemzetet, amely egykor a porba omlott Európa homlokán tombolt és amelynek földresuitott testén most Európa sópredéke tapos. Siratom nemzetem, ezt az ismét ledőlőt szobrot, amelyet mi hába emeltünk fel magas hegy tetejére, mert földindulás jött s a magashól ujra a mélybe döntötte.

Siratom nemzetem, mert az ellenségtől megcsontított testét maga is hasogatja vérző sebekkel, gyűlölködés, bosszúállás mérgezett fegyve-reivel.

Siratom a nemzetgyűlést, ezt a kétszeresen csonkát, mert nem látom benne a székelly testvért, a tót atyafit, a hűséges szepesit, de nem látom benne a dolgozó népet, az én munkástestvéreimet sem; siratom a nemzetgyűlést, a kétszeresen törpét, mert nem hallom benne mennydö-

rögni a Kossuthokat és mert nem némlnak el benne a lelki törpék.

Siratom, mert nem találok, a márciusi ifjúságot, amellyel letörtem a sajtó bilincseit és amellyel bevitettem a szabadság életét a lehelletét az országgyűlés termébe, a városházára, az egyetem falai közzé. S vajjon virágnak nevezhetlek-e hazám mai ifjúsága, vajjon lesz-e belőled gyimölcs? Hiszen most is úgy tesztek, mint hajdan; nap süthetne rátok, a hazaszeretet napja és e helyett kis lámpa, az önérdék kis lámpája, amelyet körülálltok. Hiszen megugadtátok jelgém felét: a szabadságot s így méltatlanok lettetek másik felére: a szerelemre.

De leginkább siratom lelkeim hevítő eszményeit, a szabadság, egyenlőség, testvériség, szentháromságát, amelyért éltem, küzdöttem és meghaltam s amely nélkül egyénnek nemzetnek nem érdemes élni. E szentháromság nem lehet elmulandó álom, mert nélküle nincs boldogság sem ezen, sem a más világon!

De elég a siralomból. Letörölöm pillámról a rezző könnyet, mert — úgy érzem — ez nem a magyar nép alkonyának, hanem hajnalának volt a harmatcseppeje. Könnytől megtisztult szemmel bátran nézek a multba, a multnak napfényes dicsőségébe;

Nincs remény a megegyezésre Anglia és Franciaország között

Páris, augusztus 6. Hétfőn ül össze a legfelsőbb tanács és első ülést megelőzői tekintettel dést fogja tárgyalni. Érthető a feszült várakozás, amely ezt az első ülést megelőzi, tekintettel arra, hogy a francia és az angol álláspont mindaddig nincs áthidalva és nincs remény, hogy megegyezés jöjjön létre. Jól tudják Párisban, hogy az angol kormány semmi szín alatt sem hajlandó engedni és attól tartanak, hogy ez a merész viselkedés esetleg súlyos következményekkel fog járni az angol-francia viszonyokra nézve.

A Petit Parisien közli ma reggeli számában: A felsősziléziai szakértő bizottság, melynek az a feladata, hogy előkészítse az anyagot a legfelsőbb tanács döntésére, a felsősziléziai határok megállapítása tekintetében tegnap befejezte munkáját és eredmény nélkül oszlott szét. Több napon át élénk vita folyt a kérdés fölött, de a szakértők nem tudtak megegyezni, a vélemények homlokegyenest ellentettek s amikor teljességgel kizárták látszott, hogy hétfőig egyhangú határozatot is szótöbbséggel, a bizottság tagjai abban egyeztek meg, hogy nincs célja a további tárgyalásnak.

Milano, augusztus 6. A Corriere della Sera párisi tudósítója jelenti lapjának: A francia diplomaták eleve nem ringatták magukat illúzióban arról az álláspontról, melyet az angol kormány, a felsősziléziai kérdésben a hétfőn megnyitandó legfelsőbb tanács ülésén el fog foglalni, de abban bizakodtak, hogy a francia álláspont támasztékra fog találni, amennyiben Della Toretta olasz külügyminiszter Sforza gróf politikáját fogja képviselni és most nagy a megrökönyödés Párisban, mert arra kellett ráeszmélni, hogy az új olasz külügyminiszter teljesen szakított elődjének felfogásával. Ennek a változásnak előidézője a franciák szerint De Marini londoni olasz nagykövete és azt rebesgetik, hogy De Marini és Curzon lord legutóbbi tár-

viharzó, a szerelem gyöngéd hangjai hiába rezgették volna meg embermiliók szívét; az nem lehet, hogy akik óceánon innen és óceánon túl átalam hevültek, értem lelkesedtek, azok érzéketlenek maradjanak hazám szörnyű szenvedéséi, magyar népem örök jogai iránt.

Az nem lehet, hogy az a gondolat, amely engem nem hagyott ágyban, párnák közt halmi meg és amely miatt elszórt csontjaim máig sincsenek összeszedve, a világszabadság gondolata ismét föl ne támadjon és áldásból éppen az én hazámnak, Magyarországának ne juttasson, amely ezer évig küzdött, vértzett a maga és mások szabadságáért.

A magyarok istene prófétává tett gyarló életemben, nem vonhatja meg tőlem ezt a kegyelmet most, mikor a földi salaktól megtisztulva, halálomból feltámadva, hirdetem a magyar jövődöt, Magyarország feltámadását, a magyar nemzet örök életét.

Ti, akik nevében és tiszteletemre összejöttetek, hallottátok szavamot, hallottátok siralmam és vigaszom? Végzém, amit kelle, Elsirtam legfőbb könnyemet, elmondtam legszentebb hitvallásomat.

gyalásaik során titkos megegyezésre jutottak.

Az Epoca tudni véli, hogy Della Toretta a képviselőház külügyi bizottságának tegnapi ülésén kifejtette programját és szabatosan körvonalozta azokat az eltéréseket, melyek közte és Sforza politikája között a felsősziléziai kérdésben szembeszökők. Della Toretta ezt a programot már hétfőn vázolni fogja Párisban a legfelsőbb tanács ülésén és iparkodni fog azt az ente politikájával összhangzásba hozni. Bonomi miniszterelnök Toretta külügyminiszterrel ma délután utazik Párisba.

Páris, aug. 6. A Havas-ügynökség állítólagos beutheini jelentés alapján közli: A felsősziléziai Hindenburg kerületben egyik község a másik után határozza el, hogy Lengyelországhoz kíván csatlakozni. Bizonyosság erre Matherodorf község képviselőtestületének egyhangúlag hozott határozata, amelyben kimondják, hogy nem ismerik el sem a blumenkroni tartományi tanács, sem más porosz tartományi tanács felsőbbbőségét, amelyek a lengyel felkelők lefegyverzése után ismét átvették a közigazgatást és visszatértek helyükre.

A szankciók megszüntetése

Zürich, aug. 6. Degoute tábornokot, a megszállott rajnai területek parancsnokát, Foch marsall Párisba hívatta. Ez az intézkedés hír szerint összefügg a csapaterősítések és a szankciók megszüntetésének kérdésével.

A görögök nem szállhatják meg Konstantinápolyt

London, augusztus 6. A brit kormány megcafolja azt a hírt, hogy Görögországnak megengedte Konstantinápoly megszállását.

Páris, augusztus 6. Egy angolai távirat azt jelenti, hogy a harcúterem csend van. Görögország nem akarja elfogadni a közvetítést, de Párisban mégis az a vélemény, hogy Görögország mégis el fogja fogadni, ha segítségére lesznek a szövetségesek Konstantinápoly elfoglalásában.

Bolsevista bandák a román határon

Bukarest, augusztus 6. Minthogy bolsevista bandák ismét átlépték a Dnyesztert és a román parton levő lakosságot szorongatják, a határvédelmi osztagokat jelentékenyen megerősítették.

Koriantyrt nem engedik Angliába

Páris, augusztus 6. Koriantynak, aki ez idő szerint Párisban tartózkodik, nem engedték meg az Angliába való utazást. Koriantynak az a szándéka, hogy hivatalos angol helyeken Lengyelország érdekében működjen.

Csonka Magyarország — nem ország.

Egész Magyarország — menüország!

Már az őszi szezonra megérkeztek a gyapjuszövetek

Feldheim Dezső posztóüzletébe, Király-u. 4.

Sans peure et sans reproche

A keresztény nemzeti irányzat uralomra jutása óta sok szó esett az uriember becsületéről, arról a becsületről, amelyet a lovagiasság szabályai határoznak erős bástyák közé. „Lovagias” nemzet néven ismert bennünket, magyarokat egész Európa és a közelmúltban olyan helyről nyert megerősítést ez a vélemény, amely európai ismerők előtt kétségkívül ugy erkölcsi, mint politikai tekintetben az egész magyar közvélemény gondolkodásmódját reprezentálja. Magyarország miniszterelnöke mondotta a nemzetgyűlésen: „Uriember a sértésért elégtételt vesz” és tagadhatatlan, hogy a lovagiasság kódexének ez az első szabálya a magyar közvélemény igen széles rétegeibe talált helyeslésre. Ama bizonyos kódexnek azonban több szabálya is van és ezek a szabályok, amint köztudott Bayard lovagot, akit „Sans peure et sans reproche” jelmondata nemcsak a háborúban, de magánéletében is a félelem és gáncsnélküliség lovagjává avatott, úgy kötik azokat a magyarokat is, akik uriembernek tartják magukat. Bayard lovag példaul kétségkívül szentséges tiszteletben tartotta a női becsületet, kiváltképpen a távollévő nők becsületét. És teljességgel elhíhetetlen, hogy Bayard lovag — ha véletlenül gróf Károlyi Mihályt, Andrássy Katinkát grófnő magánélete egy kényes és elítélendő epizódjának véletlenül vagy szándékosan tanuja lett volna, — ezt a csunya és erkölcstelen epizódot szükség és minden vonatkozás nélkül feltárta volna egy bírósági tárgyalóteremben, nyílt tárgyaláson, egy ország, a lovagiasság hazája szeme és füle előtt. Ulain Ferenc dr azonban kétségkívül bátrabb, mint Chevalier de Bayard, Pierre du Terrail, aki a nápolyi hadjáratban 200 lovas ellen egy maga védelmezte Garigliano hidját. Ulain Ferenc dr megtette azt, amit Bayard lovag nem tett volna meg: elmondta azt az — ismételjük csunya és elítélendő — epizódot a lovagiasság hazájának szeme és füle előtt. Bayard lovag megállotta helyét a Garigliano hidjánál kétszáz ellenséges szablya ellenében, de meghátrált a női becsület előtt, mert meg kellett hátrálnia még akkor is, ha az a nő nem volt méltó arra, hogy nőnek neveztesse. Ulain Ferenc dr nem hátrált meg. Elmondta azt az epizódot, amikor senkisémet kérdezte tőle, elmondta, amikor sem az isteni, sem az emberi törvények, sem a lovagiasság szabályai szerint nem történt volna semmi baja, ha elhallgatja. Ulain Ferenc dr bátrabb volt Bayard lovagnál, mert Bayard lovag nem mert volna szembeszállni a lovagiasság szabályaival még akkor sem, ha reá nézve fontos, élethálál kockázattal bíró lett volna a szabályokkal való szembeszállás.

Tagadhatatlan azonban, hogy Bayard lovagnak mégis volt némi erkölcsi alapja. Bayard lovag jó katolikus volt. Bayard lovag hű volt hazájához és királyához és mindháromért kész volt hármikor küzdelemre villantani azt a kardot, amely a Garigliano hidjánál bizonyára nem egy hasonlóan félelem és gáncs nélküli lovag véréből lett piros. Azonban Bayard lovag nem is juthatott volna abba a helyzetbe, hogy gróf Károlyi Mihályt meglássa az Astoriában amint egy hadnagy a grófnő ölében ül. Ő, ha meglátta volna az Astoria szobájában, hogy egy hölgy ölében egy hadnagy ül, bizonyára hamarabb visszafordult volna, semmint felismerhette volna a hölgyben gróf Károlyi Mihályt. Bayard lovag bizonyára nem tudhatott volna semmit Andrássy Katinka grófnő levelezéséről, amelyet a grófnő egy nemzeti tanácsi taggal folytatott, mert nem is nézte volna meg ezeket a leveleket, vagy nem hallgatott volna meg olyan felvilágosítást, amely egy — bár teljesen lealacsonyodott — nő intim levelezéséről informálta volna. Bayard lovag a királyához és hazájához hű, jó katolikus vitéz, aki mindenképpen konstruktív ember benyomását kelti, Bayard lovag nem tette volna meg mindezeket, mint Ulain Ferenc dr, aki ekképpen a félelemnélküliség szempontjából határozottan föllümulja Bayard lovagot.

Ámde Bayard lovag, ha mindezt megtette volna is, mégsem merete volna elmondani mindazt, amit látott és amit hallott. Mert egész bizonyos, hogy ha annak a királyához lealacsonyodott, minden női és emberi méltóságából, erkölcséből és tisztességéből kivetkőzött, de távollévő nőnek nem is lett volna atyja, bátyja, öccse vagy valami férfi hozzátartozója, egészen bizonyos, hogy akadt volna egy lovag, aki kiállt a porondra annak a távollévőnek a védelmére és Bayard lovag ez ellen a másik lovag ellen tudhatott volna félelem, de nem tudott volna gáncs nélkül küzdeni. Bayard lovagnak nem lett volna tiszta a fegyvere és a lovag nem harcolt tisztátalan fegyverrel.

Istenem, milyen kár, hogy Bayard lovag helyett nem Ulain Ferenc dr állott ott a Garigliano hidján! Ma kétségkívül egész másképpen állana előttünk a jó lovag, aki bár bátor volt a harc mezején, gyáva lett, amikor egy nő becsületéről beszélni kellett. Ma egészen más képünk volna Bayard lovag jelleméről és talán a jellemvonásoknak ez a megváltozott képe mássá alakította volna a lovagiasságról és az „uriemberről” alkotott véleményünket. Az európai kulturának örök és pótolhatatlan veszteség, hogy nem Ulain Ferenc dr állott ott a Garigliano hidján Bayard lovag helyén.

(I. I.)

Hatósági lisztellátással megbízott kereskedők

A folyó hó 15-ikén kezdődő új ellátási évben az ellátatlan közönség részére kiutalandó hatósági liszt elárúsításával a következő cégeket bízom meg:

Balla Tihamér István-ut 15. sz., Balogh József Árpádtér 5. sz., Czabán Márton Cegléd-u. 28. sz., Csengeri Ignác Hatvan-utca 65., Deutsch Albert Piac-u. 1. és Péterfia-u. 44., Deutsch Lajos Piac-u. 38. és Piac-u. 70., Félegyházy János Piac-u. 63., Gerstner Kálmán Széchenyi-u. 37., Hangya VI. Csapó-u. 28., Hegedüs János Szabó Kálmán-u. 25., Jóna János Nyil-u. 34., Kiss Imréné Bauer-u. 1., Kontsek Géza Kossuth-u. 11., Máthé Imre Mester-u. 5., Mogyoróssy Győző Rákóczi-u. 45., Papp Sándorné Létai-u. 66., Róth és Tamás Szent Anna-u. 51., Fara-gó István Csapó-u. 66., Köztisztv. Fogy. Szöv. Vár-u. 1., Ált. Fogy. Szöv. Rákóczi-u. 13.

Nevezett keerskedők szabad-forgalomban levő örlemények forgalombahozatalával semmi formában nem foglalkozhatnak. Ma meglévő helyen készletüket tartoznak e hó 13-ig kiárujni. Nevezett cégek vannak feljő-

6
Apt
14

gosítva az új ellátási évre kibocsátott piris színnyomású liszt-könyvecskének beváltására. A zöld színnyomású liszt-könyvecskének kirárólag a köztisztviselők fogynak, szövetkezete válthatja be, felhívom a felsorolt cégeket, hogy új elszámolási könyvük átvétele végett a lisztosztálynál (Piac-u. 9.) haladéktalanul jelentkezzenek.

Debrecen, 1921. augusztus 6.
A polgármester helyett
Zöld, tb. tanácsnok.

NYÁRI FÉRFI INGEK FRANK EDÉNÉL

A városi muzeum

Lapunk már megemlékezett arról, hogy megjelent a városi muzeum 1918—20. évi életéről szóló tartalmas jelentés, egyszerűsége közölte a muzeum gyarapítására vonatkozó felhívást.

Azonban a városi muzeum, a vele kapcsolatos közkönyvtár és nyilvános képtár oly jelentős művelődési intézménye Debrecen városának, hogy kötelességmulasztás, sőt több, művelődési érzékhiány volna részünkről, ha a városi muzeummal egy kissé behatódásban nem foglalkoznánk.

A most közrebocsátott és a nyomdai súlyos viszonyok miatt nagyon rövidre fogott jelentés három évről számol be, hazánk három szerencsétlen lesztendéjéről, az 1918., 1919. és 1920. évekről, a kettős forradalom, az ellenséges megszállás, az országcsönkítés idejéről. Ebben a szörnyű időben annyi minden pusztult el, omlott össze, vagy legalább alapjában rendült meg; annál örvedetesebb, a vezetőségre nézve annál dicséretebb, hogy a városi muzeum kárt nem szenvedett, sem anyagi, sem erkölcsi értéket nem veszített, az egymást követő fordulatokban és felfordulásokban még csak vezetőségét sem változtatta meg.

A városi muzeum a pusztulás éveiben is gyarapodott, a rombolás idején is épült. A gyarapodást, az épülést, a fejlődést bizonyító mozzanatok közül csak a legfőbbeket említjük. — 1918-ban a legzavarosabb hónapokban sikerült a muzeumnak olyan nagyszámú és olyan nagybecsű képgyűjteményt szerezni muzeumtól, hogy azzal egy önálló osztályt létesíthetett, a képtárt.

1919-ben, az oláh megszállás szomorú idejében csöndes, belső munkát végzett a muzeum: Zoltai Lajos az ő páratlan szorgalmával rendezte a rendkívül gazdag pénz- és éremgyűjteményt. Ugyancsak ő végzett a maga jóvoltából, mondhatni szoros kötelességén felül egy igen érdekes feladatot: lerajzolta a debreceni temetők néprajzi és népművészeti szempontból figyelemreméltó fejfáit és fákereztjeit, lerajzolt vagy 300 darabot épen a kellő időben, mert az oláh garázdálkodás és az évről-évre fokozódó fainség teljes pusztulásra juttatta ezeket

a kegyeletos emlékeket.

1920 korszakos év lesz a városi muzeum történetében, mert ekkor jutott összeköttetésbe Déri Friggyessel, ezzel a fejedelmi mecénással, aki a maga szinte megbecsülhetetlen gyűjteményeit úgy ajánlotta fel a városnak, hogy azokat egyesíteni kívánja a városi muzeummal. A muzeumot, az abban éveken át folyt céltudatos, szakavatott munkásságot nem érhetette nagyobb elismerés, mint Déri Friggyesnek ez az elhatározása; viszont a városi muzeum fényes jövőjét, országos jelentőségre való emelkedését mi sem biztosíthatja inkább, mintha összeolvad, jobban mondva, beleolvad a Déri-muzeumba, amely hivatva van egy második Nemzeti muzeum má ki fejlődni.

A jelentés gazdag tartalmából még sok érdekes adatot felhozhathatnánk, de feleslegesnek tartjuk a következőket: A városi muzeum Debrecen városának egyik legértékesebb közművelődési intézménye, amelyben hivatott emberek igazán nagybecsű munkát végeznek. Ma már nem lehet Debrecenbe művelt ember, magyar vagy idegen, hogy egyik első útja a városi muzeumba ne vezetne. Miniszterek és képviselők, fővárosi tudósok, vidéki lelkesek és tanítók egyaránt benéznek a muzeumba; természetesen az írók és költők is fölkeresik, ha másért nem, a muzeummal egy fedél alatt levő Csokonai-köri ereklyetárárt. Sokkal fontosabb, hogy az idegenek, a külföldiek is meglátogatják a városi muzeumot. Az amerikai szeretetadományok hozója, Thompson urnő, a francia katonai misszió főnöke, Hamelin tábornok, a magyar-barát Kuyper kisasszony, (a volt hollandi miniszterelnök leánya), az evang. diákszövetség skót vezetői mind megismerkednek a városi muzeum gazdag néprajzi gyűjteményével, történelmi s egyébként emlékeivel és messze földre elviszik a muzeumnak s ezzel együtt Debrecen városának a jó hírnevét.

A városi muzeum jelentését négyen irták alá: Lőfkovits Artur igazgató, Zoltay Lajos muzeumőr, dr. Ecsedi István, a néprajzi osztály vezetője, Nagy József, a könyv- és képtár igazgatója. Valóban nem tudjuk hirtelen eldönteni, mi a muzeumnak nagyobb szerencséje: Lőfkovits Arturnak folyton megújuló áldozókészsége, Ecsedi István szakértelme Nagy József ügybuzgalma vagy pedig Zoltai Lajosnak lankadatlan tevékenysége, hihetetlen szorgalma, páratlan kötelesség-érzete. A muzeum vezetői bi-

zonyára nem veszik rossz néven, ha az érdemek oroszlanrészt Zoltainak tulajdonítjuk, hiszen mindenki tudja, hogy a mai Debrecennek ő a legmunkásabb és talán a legértékesebb polgára, akinek neve már is kitörülhetetlenül bele van írva Debrecen közművelődési történetébe.

Nem fejezhetjük be a városi muzeum méltatását, hogy még egy körülményt fel ne említsünk. A városi muzeum a maga kedveltségét a közönség körében, elismerését a felsőbb hatóságok részéről, jó hírnevét itthon és országszerte, sőt újab-

Elégtétel Rostás főkapitánynak

A közigazgatási bizottság abbahagyta a fegyelmet

Debrecen város közigazgatási bizottságának ma délután tartott ülésében a város egyik régi, kiváló főtisztviselőjének régóta húzódo fegyelmi ügye fejeződött be. *Rostás István rendőrfőkapitány fegyelmi ügye ért véget* ma egy olyan aktussal, amely Debrecen város rendőrsége, kiváló szervezőjének hosszú üldözéséért méltó elégtételt nyújtott. *A közigazgatási bizottság teljes egészében megcáfoltnak látta azokat a vádakot, amelyek alapján a fegyelmi vizsgálat megindult és ennek folyományaként megszüntette a fegyelmi eljárást.*

Rostás István ezélt 11 évvel került a debreceni rendőrség élére, amikor Domahidy Elemér akkori főispán a rendőrség teljes reorganizálását, új és modern alapokra fektetését tűzte ki célul. A régi rendszeren alapuló, elavult szervezet reorganizációja természetesen hatalmas feladat volt és Domahidy főispán tisztában volt azzal, hogy az átszervezés végrehajtásához hivatása magaslatán álló, modern szakértőt kell a rendőrség élére állítani. Boda Dezső akkori budapesti államrendőrség egyik kiválóan tehetséges tagját ajánlotta a főispán figyelmébe.

Rostás István leírt ekkor Debrecenbe és óriási munka árán, de a legrövidebb idő alatt végrehajtotta a rábízott feladatot: tapintatos körültekintéssel és kellő eréllyel átszervezte a rendőrség tisztikarát és adminisztrációját. Fáradozásaiért munkája eredményében kapott méltó jutalmat: a debreceni rendőrség átszervezése óta messze fölötté állott a vidéki városok rendőrségeinek, szervezetét és szellemét példaképpen állították mindig a vidéki rendőrségi szervezetek elé. Fáradozatlan agilitása, a közjó érdekében kifejtett munkája azonban látható eredményeket is termelt. 1914-ben az ő sürgetésére, az ő indítványára és utasításai alapján modern, hatalmas rend-

ban az országban is legfőbbek annak köszönheti, hogy a muzeumban csak művelődési munka folyik. Ezt a csak-ot sokszorosan alá kellene huzunk, mert ez a csak azt jelenti, hogy a városi muzeum soha semmiféle mellékcél nem szolgált, társadalmi és politikai irányokhoz nem csatlakozott, áltudományos ábrándok után nem járt, hanem letéríthetetlenül és feltartóztatlanul haladt a maga egyenes útján, a magyar művelődésnek egyedül üdvözítő útján.

Őrségi palota emelkedett a Kosuth-utcán. A teljesen modern épületben talált aztán elhelyezést az ugyanmáskor teljesen modern, mintaszerű rendőri szervezet. Hogy a háboruban megnövekedett rendőri munka elvégzésére, Debrecen város és polgárainak javára mit végzett, arról Debrecen annulusi beszélhetnek.

Ennek a megfeszített erővel kifejtett nagy munkának szakértők, a Rendőrtisztek Országos Egyesületének tagjai voltak elismerő méltányolói, amikor a debreceni rendőrfőkapitányt az egyesület elnökevé választották. Tudott dolog, hogy a vidéki rendőrség államosítását már a Tiszakormány tervbevette, a Wekerle-kormány pedig már kész tervei is voltak az államosítást illetőleg, amely — ha a forradalom közbe nem jön — már 1918. őszén végbement volna. Az államosítást illetőleg Rostás Istvának véleményét is kikérte és több tekintetben honorálta a Wekerle-kormány, amely Rostás Istvának az államosítás esetére a debreceni — a mostaninál jóval nagyobb kiterjedésű — rendőrkörület főkapitányságát szánta.

Azonban közbejött a Károlyi-forradalom és az államosítás elmaradt. A proletárdiktatura és az azt megelőző Károlyi-forradalom alatt Rostás főkapitány állásában maradt, mint állásukban maradtak annyian, hogy a polgárságot amennyire ez lehetséges, megvédjék a vörös veszedelemtől. Amikor a város tisztviselői ellen igazolási eljárás folyt, Rostás főkapitány, ekkor már a városi előjáróság vezetője, ellenfeljelentésekre megindult a fegyelmi vizsgálat, melynek során magasrangú csendőrségi katonatisztek tettek vallomást arról, hogy Rostás főkapitány pusztán azért vállalta el hivatalát, hogy a csendőrség és katonatisztek ellenforradalmi részével az együttműködést fentarthassa.

A közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya ezeknek a vallomásoknak alapján ma a Rostás István főkapitány ellen indított fegyelmi eljárás abbahagyását határozta el.

— Nagy katonai hangverseny vasárnap este a Bika-kávéházban. Bevétel a zene alapjára fordítatik. Belépőjegy 10 kor., tiszteteknek 5 kor.

Gerő Ernő

férfi-, fiu- és gyermekruha üzletét,

mely 15 éven át Piac-utca 41. szám alatt volt, most újonnan
Piac-utca 69. szám alatt
augusztus hó elején megnyitja.

Ritűnő aromás ecet Löblé ecetgyár
detail üzletében kapható, Piac-utca 77. sz. alatt

Majdnem inzultálta a kancellárt a berlini francia nagykövet

Berlin, aug. 6. A Manchester Guardian berlini tudósítója részleteket közöl arról a tanácskozásról, amely Berlinben Wirth dr. birodalmi kancellár, Rosen dr. külügyminiszter és a berlini francia nagykövet között a francia csapatoknak Felsősziléziába való szállításáról végbement.

Az angol tudósító értesülése szerint az utolsó összejövetel alkalmával föltette kínos jelenet történt, amely majdnem tettegessé fajult. Mikor a birodalmi kancellár kitért a határozott ígéret elől és megjegyezte, hogy ámbár az olasz és az angol nagykövettel hosszasan tárgyalt, mégsem tud kötelező ígéretet tenni, a francia nagykövet felbőszült, vadul hadonászott és a két német miniszter szinte el volt rá készülve, hogy tetteleg fogja Wirthet inzultálni. Csak a kancellár és a külügyminiszter higgadt viselkedésének köszönhető, hogy erre nem került a sor. — írja a Manchester Guardian.

Jó és olcsó szövetek
Piac-u. 73. Feldheim és Welsznál

A jövedelem- és vagyonadó bevallása

A debreceni m. kir. pénzügyigazgatóság felhívja mindazokat a természetes (magán) személyeket, (kereskedők, vállalkozók, gyárosok, iparosok, gazdálkodók, ügyvédek stb.) és jogi személyek (törvényhatóságok, városok, köz- és magánhivatalok, testületek, egyesületek, egyházak, intézetek, biztosító vállalatok, részvénytársaságok, szövetkezetek stb.) hogy mindazon tisztviselőkről és alkalmazottjaikról, akiknek szolgálati járandóságai fejében bármily címen (fizetés, működési pótlék, háborus pótlék, drágasági segély, jutalék, tiszteletdíj, jutalom, osztalék, tandíjjárulék, vizsgadíj stb.) 1920. év folyamán 10,000 koronát meghaladó összeget fizettek ki, illetmény és névjegyzéket a városi adóhivatalnál beszerezhető nyomtatványon pontosan s a valóságnak megfelelőleg állítsák ki s folyó évi augusztus 20-ik napjáig ugyanott nyujtsák be.

Amelyik munkaadó ezen adatokat nem, vagy nem kellő időben adja be, 5000 koronáig terjedő rendbírósággal büntetik.

Az illetményjegyzék a 10,000 koronát meghaladó szolgálati járandóságot élvezett minden alkalmazottról külön-külön állítandó ki s azon pontosan feltüntetendő 1. az alkalmazott neve, 2. lakása (utca és házszám), 3. alkalmazásának minősége (könyvelő, pénztáros, segéd, gazdatiszt, nevelő, ügynök stb.), 4. készpénzben adott fizetés, jutalék, különféle pótlékok, segélyek stb. részletezése, 5. természetben adott járandóságok (ellátás, jószág tartás, termények) mennyisége és pénzbeli értéke, 6. a munkaadó neve, címe s név aláírása. Az ezen adatokat tartalmazó jegyzékek helyben közvetlenül a kir. pénzügyigazgatóságnál is (l. emel. 18. sz. a.) benyújthatók.

Az amerikai arbiter döntése a dunai hajópark felosztásáról

Budapest, augusztus 6. Walter D. Hynes amerikai amerikai döntő bíró augusztus 2-án hirdette ki Párisban a dunai folyami hajótér felhasználására vonatkozó döntést. A döntőbíró ítéletében mindenképp előtérrel a vitás tulajdonjogi kérdések felett döntöttek.

Először: Azon gőzös és azon uszálypark, amely a háboru alatt a volt közös hadügyminisztérium központi szállítási vezetésébe üzemében illetőleg bérletében állott, a döntőbíró ítélete szerint hadicélokra szolgált, annak lefoglalása tehát jogos volt, mert véleménye szerint a hági konvenció nem védi meg azon magántulajdont, amely háborus célra vétetett igénybe. Ennek következtében mindazon dunai magántulajdont képező uszályművet, amelynek a központi szállítási vezetés bérletében voltak és Szerbia, Románia, valamint Franciaország által lefoglaltattak, ezek tulajdonába mennek át.

2. Ennek ellenében az illető magántulajdonosoknak itéli oda, illetőleg a visszaadását rendeli el mindazon lefoglalt uszályműveknek, amelyek nem voltak a közös hadügyminisztérium bér-

A városi adóhivatal közli, hogy mivel nincs elég nyomtatvány, a vallomásokat félv papíron is be lehet adni.

A Debreceni Gazdasági Egyesület felhívja a gazdaközönseget, hogy a jövedelem- és vagyonadó-bevallásokat augusztus 15-ig adják be, mert aki ezt elmulasztja, 3—5-szörösét fogja fizetni az adó tételeknek és nem vonhatja le a jövedelméből az adókat. A bevallási ívek kitöltése tekintetében érdeklődőknek készséggel ad felvilágosítást a Debreceni Gazdasági Egyesület titkári hivatala (Piac-utca 61. szám.)

A Petőfi-dalkör estélye

A Petőfi-dalkör ma este fél nyolc órakor tartotta meg nagy közönség jelenlétében táncmulatsággal egybekötött hangversenyét az Angol Királynő szálló dísztermében.

A táncmulatságot megelőző hangverseny nagyszerűen össze állított műsorát Magyar Imre zenekarának nyitánya, majd a dalkör éneke nyitotta meg. A dalkör ezúttal is, mint pompásan összetanult és kitünően fegyelmzett kar mutatkozott be Csokonai: Földiekkel látszó... című költeményének elnevelésével.

Frenetikus hatása volt a Prolognak, amelyet dr. Balla Geróné Vass Jolán urasszony adott kiváló szavallal készséggel, művészi módon. A kitünő Prologust egyébként lapunk más helyén teljes egészében közöljük.

Nagy Vilma urleány zongorajátéka a technikai tökéletesség és a művészi érzék kitünő produktuma volt éppoly, mint Zámory Sándor főiskolai szenior nagyszerű, nemesen patetikus szavalata.

letében.

3. A csehek által foganatósított magyar hajó-lefoglalásokat a döntőbíró ítélete alapján Magyarország javára itéli. Mindezek alapján Magyarország összesen hat darab gőzöst 1030 lóerővel 88 uszályt 34,099 tonna hordképességgel és 5 tatkuszályt 3366 tonna hordképességgel, valamint 38 állóhajót (pontont) kap vissza.

Az arbiter Románia és Szerbia igényeit az általa helyben hagyott hajótér lefoglalások által kielégítettnek jelenti ki és csupán Csehországnak, mint új dunai államnak részesedését állapítja meg 70,700 tonna hordképességű uszályban és 4450 lóerővontatógőzösből. Ennek a részesedésnek a rendezésére Magyarország köteles uszályokban 15,086 tonnát, vontatógőzösből köteles 1650 lóerőt pénzbeli megtérítés ellenében átadni.

A magyar hajótulajdonosok birtokában levő személyhajóparkot az arbiter ítélete érintetlenül hagyja.

Megjegyzendő végül, hogy az arbiter ítéletével a jóvátételi kérdés véglegesen elintéztnek tekinthető.

A Petőfi-dalkör „Mi volt nekem a szerelem...” (Petőfi) és „Minden este” (Csokonai) pompásan előadott két száma és Szilágyi Imre dr. művészi hegédiátéka zárták be az értékes hangverseny műsorát. A hangverseny után reggelizt a tánc következett.

Tőzsdei magánforgalom

Budapest, aug. 6. A mai magánforgalomban az 1.47 és feles zürichi jegyzésre újból a szilárdabb irányzat diktált, bár nem olyan elhatározóan, hogy jelentős ármelkedést hozott volna létre. A valuták árfolyama általában emelkedett és csak az osztrák korona hanyatlott erősen, melyet ma 36 korona körül vásároltak, Bécsi kifizetést 35 koronával vettek. Dollár 390—393, márka 4.92—4.90, lengyel márka 20.50, sokol 4.97—4.98, Lei kezdetben igen szilárd volt, 5.15-tel is véték, végül azonban 4.90-ra is kötöttek üzletet.

Az értékpiacon tartózkodó volt, csak mérsékelt forgalom fejlődött ki, melynek folyamán Orsz. Fát 1150—85, Lichtiget 860—80, Liptákot 450—52, Szlavoniát 1250-nel kötöttek.

Zürichi devizák

Zürich, augusztus 6. (Megnyitás.) Berlin 7.47, és fél. New-York 602, Milano 25.85, Prága 7.60, Budapest 1.47 és fél, Zágráb 3.40, Bukarest 7.60, Varsó 0.32, Bécs 0.65, Osztr. bélyegzett 0.64.

Zürich, augusztus 6. (Zárlat.) Berlin 7.40, Hollandia 184.50, New-york 602, London 21.68, Páris 25.70, Prága 7.60, Budapest 1.45, Zágráb 3.40, Bukarest 7.60, Varsó 0.32, Bécs 0.65, Osztr. bélyegzett 0.64.

Bali Mihály nem barátja Ulainnak

Budapest, aug. 6. Ismeretes, hogy a Tisza-bünpör szerdai fő-tárgyalásán, amikor Polónyi és Ulain összeszólalkoztak, Polónyi azzal vágott vissza, hogy Ulain barátja Bali Mihálynak. Bali Mihály most levelet küldött Polónyinhoz, s a következőket írja:

„Tekintetes Ügyvéd Ur!

A Tisza-tárgyaláson azzal vágott vissza Ulain dr. urnak, hogy barátja Bali Mihálynak. Ez ellen a legerélyesebben tiltakozom, én nem vagyok Ulainnak barátja. Tessék fenti szavait visszavonni.

Tisztelettel

Bali Mihály,

állami ítéletvégrehajtó.”

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál Konrád Zoltán s.-lelkész, d. u. 5 órakor Márton Sándor s.-lelkész, a Kistemplomban d. e. 9 órakor Szele György lelkész, d. e. 11 órakor Könyves Tóth Kálmán lelkész, d. u. 3 órakor Konrád Zoltán s.-lelkész, a Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor Gábor András s.-lelkész, d. u. 5 órakor Kiss Andor s.-lelkész, az Árpádtéri templomban d. e. 10 órakor Tóth János lelkész, d. u. 3 órakor Márton Sándor s.-lelkész, az ispotályi templomban d. e. 10 órakor Kiss Andor s.-lelkész, d. u. 3 órakor Csűrű István s.-lelkész, a homokkerti imaházban d. e. 10 órakor Dr. Lencz Géza egyetemj. r. tan. a városi szegényházban d. e. 10 órakor Márton Sándor s.-lelkész.

— **Városi tisztviselők fegyelmi ügyei.** A közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya mai ülésén Sebes István rapidíjast aki egy éven túl távolmaradt engedély nélkül hivatalából, Gy. Nagy Lajos sorompóort, aki botrányosan részegállapotban 10,000 korona értékű árubarcát elvesztett és László János erdőőrt — súlyos fegyelmi vétségeikért — állásukból való elbocsátásra ítélte. Debreceni Jenő, Bukovác Alfréd és Loránt József ügyeiben a fegyelmi választmány nem talált olyan momentumot, amely fegyelmi eljárás alapjául szolgálhatna, tehát elhatározta az ellenük indított fegyelmi eljárás abbahagyását.

— **Ij. Szaczellár Györgyöt kirabolták.** Budapesti tudósítónk jelenti: Ij. Szaczellár György feljelentést tett a főkapitánysághoz, hogy amíg ő külföldön nyaralt feleségével, Kudacsak Nelly volt színésznővel, ismeretlen tettesek feltörték szekrényét, több millió korona értékű ékszert raboltak el tőle. A rendőrség keresi a tetteseket.

— **Nagyboldogasszony-napi vásár.** Augusztus 8. hétfő, 9. kedd, 10. szerda bőr-, gyapju-, méz-, dió stb., továbbá toll, iparcikkek, gabona- és terményvásár, 11—12. csütörtök, péntek juhvásár, 13—14. szombat, vasárnap sertésvásár, 14—15. vasárnap, hétfő lovásár, 15—16. hétfő, kedd baromvásár.

— A városi gazdasági ügyosztályt Tatay Zoltán dr. íb. tanácsnok négy heti szabadságideje alatt Orosz Árpád dr. aljegyző vezeti.

— Esküvő. Ifj. Széll István városi tisztviselő tegnap délelőtt kötött házasságot Székely Lidikével Hajdusoboszlóról.

— Vászonzipőfelsőrészeknek elsőrendű anyag, melltartók, leibchenek legolcsóbban Goldstein Karolinánál. Miklós-utca 5.

— Előadás a Gazdakörben. A mezőgazdasági bizottságok felállításáról alkotott törvény életbeléptetése tárgyában kiadott végrehajtási utasítást fogja ismertetni Juhász József gazdasági ismétlőiskolai igazgató e hó 7-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Polgári és Gazdakör helyiségében. Ezen közgazdaságunknak új irányt adni hivatott törvény ismeretere minden gazdának feltétlenül szüksége van, ez okból hívjuk fel figyelmüket az előadásra.

— Mindenféle szőrmeruhákat szakszerűen legújabb divat szerint és legolcsóbban alakít, javít Klonda Zsuzs. Piac-utca 21.

— A kollégiumi duplum-könyvtár értékesítése. A tiszántúli ref. egyházkerület közgyűlése illetékes előterjesztésére elrendelte a kollégiumi duplum-könyvtár rendszeres feldolgozását, majd a megtörtént mindenoldali számbavétel alapján a tényleges duplum-anyag értékesítését. Az értékesítéshez szükséges előmunkálatok, mint megbízható helyről értesülünk, a napokban befejezést nyertek s az értékesítendő könyvanyag szakjegyzéke a bibliographiai leírás követelményei szem előtt tartásával magyar és német nyelven kilencvennégy (94) ivrét oldalon megjelent. A sok száz esztendő duplum-könyvtár rendkívül becses anyaga tehát, melyben incunábutilumok (15000 előtti ösnyomtatványok) és egészen modern művek, 1711 előtti régi magyar nyomtatványok, szerfölt ritka hugaricumok, a tudományok történetében, és jelen életében egyaránt nagy jelentőségű művek, utleírások, régi térképek és folyóiratok stb. valóságos könyvtári összetételben vannak képviselve, közvetlen értékesítés előtt áll s piacra vitele nagy jelentőségű eseménye a magyar kultúrának. Kívánatos, hogy e nagyszerű könyvanyag megtalálja kellő helyét és helyes megoszlását a hazai kulturánkban s így szolgálja azt a magasabb célt melyért a debreceni kollégium sok viharok s nehézségek között is valami gonddal s féltő szeretettel megtartotta.

— Pálinkafőző üstök, mosóüstök, üstházak, itatóvályuk legolcsóbban beszerezhetők Mándoki rézművesnél. Arany János 13.

— Relytélyes támadás. Szabó Sándor hosszupályai lakost ma délelőtt életveszélyes sérüléssel szállították a közkörházba. Szabó valaki halántékon szurta. Állandóan eszméletlen állapotban van és így támadójára vonatkozólag nem tud felvilágosítást adni. Az ügyben a csendőrség nyomoz.

Bruszilov katonai diktaturát készít elő Forradalom Pétervárot a szovjett ellen

London, augusztus 6. Politikai körökben biztosra veszik, hogy a moszkvai szovjetkormány bukás előtt áll és az ellenforradalom legfeljebb két-három héten belül kítör. Bruszilov tábornok, vagy a cári uralom valamely más tábornoka fogja kezébe ragadni a vezetést. Katonai diktatura létesült, a kapitalisztikus rendszer ismét helyreáll és amikor a talaj kellőleg elő lesz készítve, ismét kihirdetik az alkotmányos monarchiát. Londonba olyan hírek érkeztek, hogy a bolsevik vezérek már

külföldre szöktették ki családjaikat és ők maguk is német utleveleket szereztek.

Bécs, augusztus 6. A Neue Freie Presse berlini híradása szerint Pétervárot súlyos forradalom támadt a szovjet ellen. Azt beszélik, hogy a bolsevik-eket elűzték a forradalmárok a város urai. Revalból jelentik, hogy jelentős eseményekre van kilátás. Hivatalosan az a jelentés érkezett Moszkvából, hogy Lenin lemondott hadügyi népbiztosi állásáról.

— A közművelődési könyvtár. Nagy József, a közművelődési könyvtár igazgatója most terjesztette be jelentését a közművelődési könyvtár 1921. első félévéről. A könyvtár olvasóját 22,000 ember látogatta, a könyvkölcsönzött 20,000-en vették igénybe és 24,000 kötetet olvastak. A képtárban 4700-an fordultak meg.

— Blousok, pongyolák, előrehaladott idény miatt bámulatos olcsón. Rubin Farkas özvegye cégnél. Kossuth-u 15. Kontsekház.

— Orvos! hir. Dr. Forbát Ernő szabadságáról hazaérkezett, rendeléseit megkezdte Simonffy-utca 7. szám a.

— Az ojat-telekháti birtok bérbeadása tárgyában a városi gazdasági bizottság holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor ülést tart.

— Puch-kerékpárok, új és használt, Liga-gummik olcsó árban Molnár Testvéreknél.

— Székács-féle nemesített buza és schlastádti nemesített rozs vetőmagot igénylők figyelmét felhívjuk arra, hogy a Debreceni Gazdasági Egyesület közbenjárására a helybeli m. kir. gazdasági akadémia gazdasága a gazdközönség rendelkezésére bocsátott e nemesített vetőmagból 100—100 mázsát. A gazdasági akadémia nem készpénzfizetés, hanem csere útján adja a vetőmagot olyformán, hogy minden 100 kg nemesített vetőmagért 120 kilogram teljes tiszta megfelelő minőségű, konvenció gabonának alkalmas mennyiségű szemet kér cserébe. Felhívjuk gazdaközönségünket, hogy ez iránti igényüket a Debreceni Gazdasági Egyesület titkári hivatalába mielőbb jelentsék be.

— Jambó-sapkák minden színben nagy választékban érkeztek dr. Hegedűsné Gyermekedivatházába, Simonffy-u.

— Paneth gyári lerakatában kitűnő minőségű orth. kóser felvágottak mindennél olcsóbbak. Piac-utca 19.

— Visszamaradt nyári árak kiárusítása megkezdődött, lezártított árban Fischer posztóüzletében. Piac-utca 61.

— Sodrony-ágybetétet békebeli legjobb minőséget készít és javít Neumann, Péterfia 19.

— Footballbíró a mellényzsebben, játékszabályok és magyarázatok. — Ára 23.— K. Kapható a HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében, Piac-u. 34.

— Bádogos munkák FÜLÖPNÉL. Csapó-utca 3. Telefon 917.

— Értesítés. Werner uri dívat üzletében (Neumann M. helyiségben) készít mérték után mindennemű fehérműt. Ing 300, nadrág rövid 150.

— Dr. Hain Aladár csecsemő és gyermekorvos rendeléseit ismét megkezdte. Püspöki palota. Telefon 461.

— Moskovits uridívat szalon. Állandóan angol szövetek rak-táron. Hatvan-utca 5.

— Fürdőruhák és trikók nagy választékban Dr. Hegedűsné gyermekedivatházában, Simonffy-utca 2.

SZÍNHÁZ.

A szinigazgató vigalmi adóhátraléka, Kardoss Géza szinigazgató azzal a kérelemmel fordult a városi tanácshoz, hogy a terhére kirótt 250,000 korona vigalmi adóból 100,000 koronát engedjen el. A vigalmi adószabályrendelet szerint azonban az általán összegben megállapított vigalmi adóból visszatérítés csak akkor lehetséges, ha az üzem a tulajdonos hibáján kívül szünetel. A Csokonai-színház egész éven át működött és így a városi tanács nem teljesíthette a szinigazgató kérését, azonban kimondta, hogy a kérelmet azzal a beadvánnyal együtt veszi tárgyalás alá, amelyet Kardoss Géza a jövő szezonnra a város-tól kért nyagi támogatás érdekében terjesztett a tanács elé. Mindkét kérés fölött a közgyűlés dönt.

Sziurkeruhás leány érdekesítő nagy detektiv történet 5 felvonásban ma 3, 5, 7, és 9 órakor kerül a Vigszínház-mozgóban műsorra. A rendkívül érdekes képet Dész Alfréd rendezte és Hollay Kamilla, Lukács Pál játsszák a főszerepeket. Egyéb-ként az egész műsor kitűnő és tartalmas. A Vigszínház-mozgó nagyszabású villany ventilátorral kellemesen hűs temperaturával rendelkezik. A helyárak ugyanazok, mint volt az Apollo mozgóban. Jegyelövét a pénztárnál. Pénztári órák d. e. 10—12 és d. u. 2 órától.

Uj nyári divatlapok
érkeztek HEGEDŰS ÉS SÁNDOR írod. és nyomd. Rt. könyvkereskedésében, Piac-utca 34. sz.

Vegyetek menekült bélyegeket!!

SPORT.

Bajnoki birkozó verseny Az 1921. évi kerületi birkozóbjajnoság vasárnap, augusztus 7-én a DTE tornacsarnokának szabadtéri helyiségében bonyolódik le A verseny 5 órkor kezdődik, döntő mérkőzésekre este 8 óra után kerül sor. A pehelysúlyban 16, könnyűsúlyban 8, közép A) súlyban 6, a közép B) súlyban 3 biztos induló van. Jegyek a verseny színhelyén már délután 3 órkor előigvezethetők.

UJ! **UJ!**
Értesítjük tisztelt megrendelőinket, hogy bádogos és szerelő műhelyeinket egyesítettük s az mint társas cég fog ezután üzemben lenni. Legfőbb törekvésünk oda fog irányulni, hogy becses megrendelőinket pontosan, a lehető legolcsóbban kiélegíthessük. Háztartási cikkek és udonyok állandóan nagy választékban készen kaphatók. Vaskereskedő uraknak minden a szakmába vágó tömegmunkát elvállalunk legolcsóbban. Bádogos kártyás urak részére prés és ércnyomó munkát elvállalunk legolcsóbban. ooooo ooooo ooooo A n. é. közönség pártfogását kérjük.
Weiberger és Friedmann
Széchenyi-utca 24 és Halkóx 1.

Aranyért, ezüstért,
platinát, hamis fogakat, sőt minden régi ékszerért a legmagasabb napi árt fizetem.
GRITSCHE ékszerkereskedő
Verbőcei-u. 2. sz. (parkamara.)

Budapesti bevezetett előkelő palackhoz nagyke eskedés a vidék nagyobb városaiban bizományi lerakatozat
Ohajt létesíten. Előkelő cégek irásbéli ajánlatát kérjük referenciák megjelölésével Borpiacészeti jellegre
SIKRAY hirdetőirodába,
Budapest V., Vilmos császár ut 83.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULO I.
Telefon: 13-65.

Villanyfelszerelési cikkek!!
Nagy választékban, 1 a kivitelben ajánlunk: foglalatokat, kapcsolókat, biztosítékokat, huzalokat, kábeleket, zsinórokat, szigetelő-csővet, porcellán árut és egyéb szigetelő anyagokat legolcsóbban:
Rácz és Kádelburger-cégnél,
Budapest, V., Visegrádi-u. 43. Telefon 82-48

Dr. HEGEDŰSNÉ
GYERMEKDIVATHÁZA
SIMONFFY-UTCA 2. ALATT.
Fürdőtrikók,
leány- és fiuruhák, gyermek játszóruhák, babakelengyék, cipők, zoknik, hajszallagok nagy választékban.

— Az új lakásrendelet, magyarázatokkal ellátva, beszerezhető a HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében, Debrecen, Piac-utca 34.

Markovits
banküzlete
Piac-u 63. Telefon 565.

Dollár,

lei, sokol, devisák
értékpapírok vé-
tele és eladása !!

Átutalás

a külföld bármely
piacára. Tözsdei meg-
bizások legpontosabb
teljesítése.

Mindenféle arcbőr, szépség-
hibát, májfolt, pattanást, sze-
mölcsöt és 10 nap alatt eltávolít
Kozmetika intézetem
Széchenyi-utca 16. szám

Mindenféle lakatos
szakmába vágó
munkát elvállalok
Uj tüzhelyek és kályhák
állandóan raktáron ::
FEKETE LAJOS
lakatosmester, Piac-u.
66. sz. :: Telefon 737.

Deszka lécs,
építő anyagok, tölgyfa szék,
kőris talp
legolcsóbban beszerezhető
Kemény fatelepen Pesti-utca 2.
(Alföldi közraktár.)
Telefon 1395.

Dollárt

és más idegen pénzeket
legdrágábban **VESZ**
Gótsch Sándor
bankirodája Piac-u. 38.
szám alatt, I. emelet.

„FRICZI“

kalapszalomban a
legszebb kalapok
nagyválasztékban

állandóan kaphatók Városházával szemben.

P. 123-7-1921.

Hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék
közölni teszi, hogy dr. Tóth Endre
debreczeni kir. közjegyző irodáját
Debreczenben, III. ker., Piac-utca 7.
szám alatt 1921 július 18-ik napján
megnyitotta.

Debreczen, 1921 augusztus 1-én.

Gavallér, s. k.
kir. tszéki bíró.

A kiadmány hitelűl:

Pusztay, s. k.
irodafőtiszt. P. H.

„ELEKTRA“ ELEKTROTECHNIKAI
VÁLLALAT. :: ::
Cégtulajdonos: Gold Sándor.
Debreczen, Hatvan-u. 2. l. em.

Villanyvilágítás, motorok, c. eu-
nók, berendezések és javításo-
kat a legújatosabban készít.

**Garantált 400 yardos
czérna-árúk**

eredeti gyári árban, 1000 yardos cernák, alsó
szálak, D. M. C. hímző pamutok, harang
czérna, fejkendők, harisnyák, szalagok, him-
zések, Margit-diszek, zsebkendők, Ia. czérna
cipőfűzők és mindenféle galanterie cikkek

bámulatos olcsó árakban
CSILLAG ADOLF rövidáru nagy-
kereskedőnél
Debreczen, Bádógos-u. I. sz. Telefon 409.

Julius Brunko schweizeri hímzésárúk összes gyárt-
mányainak raktára. Eredeti gyári árban.

**Ujjonnan nyitott
cipőfelsőrész készítő műhelyemet**

amerikai rendszerrel vezetem be. Bármely hozott, vagy
nalam kapható anyagból a felsőrészt 30 perc alatt elkészítem
:: Raktáron tartok bel- és külföldi bőranyagot kész cipőfelsőrészeket. ::
:: Ugyanott jó ragasztók felvételnek. ::

Nagy Mihály cipőfelsőrész készítő,
Batthyány-utca 2.

HENGERVÁTKOLÁST

előnyös feltételek mellett legmodernebb gépeken azonnal eszközöl
Kereskedelmi öntvényeket és hitelesített
Telefon 14-01. sulyokat raktárról azonnal szállít. Min-
denfajta gépöntvényt 2 nap alatt szállít.

Hajdumegyei Vasöntöde és Gépgyár
Ujvárosi-ut 5. Engel és Társa

GAMBRINUSBAN

bel- és külföldi kitűnő ita-
lok, naponta friss csapolású
világos és **BARNA SÖRÖK.**
Hősök söre. Elsőrendű ma-
gyar konyha. Zónareggelik.

Minden este **MAGYARI ZENEKARA** játszik.
KÖSTNER és DÉZSI tulajdonosok.

TÜZIFA!

Import bükkhasáb ölenkint,
felvágva, házhoz szállítva és
vagonfűtővel vidékre is.
Péknek olcsó botla.
Mész, cserép, téglák.
LOVÁSZ-fatelepe
Károly Ferenc József-ut 20.

„KÜRTI“ CIPŐKRÉM

elsőrangú békebeli minőségben
ismét kapható minden jobb
üzletben. Magyarországi egyed-
áruság **FLEISCHER MÓR.**
Központi Iroda Hatvan-utca 38.

**Legjobb,
Legtisztább,
Legolcsóbb!**

Löblé ecetgyár

terméke. Kapható minden
jobb fűszerüzletben.

Gyár:

Szalkai-utca 5. sz.

Városi raktár:

Piac-utca 77. sz.

az udvarban.

Nagyenyedi Kovács arcköröcs

és borax-szappan,
valódi békebeli minőségben
ismét kapható mindenütt. Vi-
déli postai szétküldés naponta

Főraktár:

Budapest, VIII. Bezerédi-utca 3.

Cserép a legolcsóbbtól
a legjobb minő-
ségűig, darabos
és oltott mész, portland és
román cement, valamint tűzifa
állandóan kapható vagonfűtővel
Schiffmannál,
Pesti-utca 3. Telefon 852.

FÉMÖNTÖDE!

Bronz, réz, alumínium,
cink stb. öntését vállalom
PAULO FERENC
:: Zápolya-utca 13. szám. ::
Telefon 430. Telefon 430.

Szobák pensióval

a nyári hóna-
pokban átme-
netileg kapha-
tók. Előzetes értesítés kívánatos
Modern Pensio
Budapest, Erzsébet-tér 5.

Cirok szakállt

megvételre keres
Balázs Sándor
cirokseprőgyár, Debreczen.
Külsővásártér 15.
Telefon 995.

15425-1921. IV.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa
pályázatot hirdet:

I. A koronázási emlékmű alapítvány-
ból kiadható két 600-600 koronás
ösztöndíjra.

Pályázhatnak rá debreczeni illető-
ségi és az Országos Képzőművészeti
akadémián, vagy az Iparművészeti
akadémián tanuló növendékek.

II. A Meszina Sándor-féle alapít-
ványból:

a) négy 600-600 koronás segélyre,
melyre pályázhatnak debreczeni ille-
tőségi kezdő iparosok;

b) négy 300-300 koronás segélyre,
melyre pályázhatnak debreczeni ille-
tőségi, ifjú iparosok, kik szakmájuk-
ban tovább akarják képezni magukat
s a segélyt utókölségre kéri.

Pályázati kérvényükhöz, mely I. év
augusztus 15. déli 12 óráig, a város
polgármesteri hivatalába adandó be,
csatolni kell az I. alattihoz anyaköny-
vi kivonatát, iskolai bizonyítványt
(érettségi vagy megfelelő oklevél),
kész rajzokat, festményeket. A II.
alattihoz: iparengedélyt, ipar és ke-
reskedelmi kamarai ajánlatot, a be-
szerzendő szerszám jegyzékét és ille-
tőségi bizonyítványt, az utazási se-
gélyhez tanoncsiskolai bizonyítványt,
munkakönyvet és illetőségi bizonyít-
ványt.

Debreczen, 1921 augusztus 1.

A városi tanács.

TÜZIFA

cser-, tölgy-, dorong
csa 20 vagon azonnali szállí-
tásra vagononként kapható
Pollák Zsigmondnál
Miklós-utca 13

**ÜZLETI
KÖNYVEK**

minden nagyság-
ban és kivételben
kaphatók **Hege-
dűs és Sándor**
irodalmi és nyom-
dai r.-t. papírkeres-
kedésében, Piac-
utca 34. szám.

APRO HIRDETESEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 15 korona, minden további szó 1-50 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög K 20-, minden további szó K 2--
Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

POSTA.

Kitűnő partiek:
Izz. fiatal kezdő és 30 éven felüli orvos, ügyvéd, gyógyszerész, önálló kereskedő és jobb iparos részére. Izz. hölgyek, kik ingatlanul vagy nagyobb készpénzhozománnyal rendelkeznek, számos reprezentáló őr-ember előjegyezve. Diszkrétio biztosítva. Iroda Hajó u. 16. sz.

Megnősülne

nagyvárosi banknak izz. vezérigazgatója. Vagyona két millió. Pályázhatnak ugyanennyi készpénz vagy megfelelő ingatlannal rendelkező hölgyek. Azonkívül számos partie előjegyezve.

Megvételre

keresünk Fő-utcán nagy bérházat. Kisebb nagyobb házak azonnali beköltözésre eladók. Iroda Hajó-utca 16. sz.

ARANYAT,

hamisfogakat, brilliánsokat a legmagasabb napi árban veszek **Schiffmann** ékszerész, Piac-u. 67. Frohner-szálloda. épület.

Olmet bármily mennyiségben veszünk, akár egész, akár tört vagy darabos állapotban. Piac-utca 49. II-ik udvar.

Aranyat, ezüstöt, drágaköveket magas árban vesz Weisz Mihály és Társa, Püspöki palota.

Üvegballonokat kosárban megvételre keresünk. Gyógyáru Kereskedelmi r.-t. Piac-utca 41.

ELADÁS.

Sapkaközpontnál Simonffy-utca 5. (Halpiac) mindenféle egyenruha és civilsapka legolcsóbban kapható. Hozott anyagból 24 óra alatt készül.

Friss élesztő legolcsóbb árban Csapó-utca 19., kapu melletti üzletben Rosenthalnál.

Mindenféle új és használt butorok legolcsóbban beszerezhetőek Piac-utca 37. (Kis-templombazár.)

Paplanvarrodámban minden szakmabeli munkát készítek szépen, jutányosan. Kész áruk állandóan raktáron. Debreczeni, Kossuth-utca 11.

Szép nagy ház istállóval. Piac közelében eladó. Cim a kiadóban.

Olesó butorraktár Kossuth-utca 5., az udvarban. (Gambri-nus átjáró.)

Kereskedőknek «Bráza» márvány- és sósórszesz-szappan olesó árban Mayernál Simonffy-utca.

Paneth

orih. kóser **szalámi** és füstölthusok gyári lerakata megnyitott **Piac-u. 19.,** ezelőtt Schneck badaga.

Békebell gyapju és mosó szövetek legolcsóbban beszerezhetőek Roth, Piac-u. 77

Nagy láda 12 drb. jó állapotban eladó. József király herceg-utca 41.

Fehér hálószobák, legmodernebb ebédők, készen kaphatók Kovács Gyula műasztalosnál, Darabos-utca 17.

Gyermekek-

kelengyék habi ing, flannel, Tetra és gummipele-nkák, keresztelő paplan és garnitur, hosszú és négyzetes letes párnák, pólyakötők, jambók dus választékban. Gyermekekkelengyék elkészítését hozott anyagból elvállaljuk **dr. HEGEDÜSNE** Gyermekek divatháza, SIMONFFY-U. 2.

Krisch Károly cserépkályharaktár, Debreczen, Piac-utca 89. Telefon 12-18. Vállal cserépkályhák átrakását, tisztítását, javítását, falburkolati munkákat is.

Épület, mulakatos munkákat javít, készít Krámer mulakatos, Hatvan-utca 4.

Butorok minden kivitelben legolcsóbban beszerezhetőek Weisznál, Piac-utcz 83. bent az udvarban.

Mindig a legolcsóbb! Verseny-áruház Piac-utca 56. sz. Megyeház mellett.

Pongyolák jó minőségű mosó . . .	340 K-101
Kötények divatos, mellek . . .	120 K-101
Női ing Lilliom vászon . . .	120 K-101
Férfi ing és alsónadrág . . .	120 K-101
Zefir gyönyörű miniat . . .	39 K-101
Kariton lejjebb mosó . . .	45 K-101
Vászon habfehér . . .	45 K-101
Férfi és női harisnyák, keztyűk, zsebkendők, selyemszallia- rok stb. stb. nagyvásztékban a legolcsóbb árak mellett.	

Eladó ház.

A Hatvan-utca közepén 1 nagy utcai szobából, 1 üzlethe-lyiségből, melyhez 1 kis udvari szoba és konyha is tartozik, valamint két udvari 1 szoba konyhás lakásból álló szép ház eladó. A 3 szobás, új épületben levő lakás 3 nap alatt elfoglalható. Cim a kiadóban, a délutáni órákban.

Zálogban hagyott cca 6 kgr. valódi szegedi rózsapaprika 600 koronáért sürgősen eladó.

Férfi-, női- és egyenruhákat olesón vállal Tegdes János, Péterfia-utca 42.

Használt butorok elfogadható árért eladók. Goldstein Márton, József kir. herceg-u. 25.

Tiszta egész ives makulatura (ujszágpapír) kapható 5 és 10 kilós csomagokban a kiadói hivatalban. Piac-u. 49.

Asztalos munkákat készít, javít jutányos áráért Vangor Antal, Csapó-utca 9.

Kenyérlerakatok a kereskedőknél!

A vevők ezután pontos kiszolgálása mellett a város minden egyes utcájában egy-egy kereskedőnél kenyérlerakatot kívánunk létesíteni. Felkérjük azokat a kereskedő urakat, akik kenyéreladással intenzíven ohajtanak foglalkozni, illetve kik a kenyeret mint konzum-cikket akarják bevezetni, sziveskedjenek bennünket megbeszélés végett irodánkban, Bethlen-utca 23. szám alatt felkeresni.

KORONA Gőzkenyérgyár Ipar és Keresk. R.-T.

Festék, lack, kence kiváló minőségben legolcsóbban Stern festéküzletében Piac-utca 10. Telefon 856

Gyöngygyűjtemény jutányosan eladó. Megtekinthető szíveségből Bethlen-u. 36. alatt fűszerüzletben.

TÚZIFA száraz 2 éves vágású prima hasábfu felvágva ölenként és vaggontételekben azonnali szállításra legolcsóbb napiáron beszerezhető

HOLCZER fatelepepén István-malom és Margit-fürdő között. Megvételre keresek lábán álló akác vagy tölgyfaerdő-részeket, akácfa-sorokat és faesportokat. Telefon 986.

Friss sütemények állandóan kaphatók Sztanó Gábor cukrásznál, Hunyadi 17-19.

KERESLET.

Aranyat, ezüstöt, brilliánsot, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. zám. I. emelet.

Perlekt gyors- és pépirónó azon-nal felvételük Hajnal Artur irodájában, püspöki bérpalota.

Fuvarozási vállalat Balázs Andor Piac-utca 64. Telefon 143.

Összes írógépek specialistája, új betűket nagyobb javításokat pontosan végez Molnár Oszkár, Péterfia 18.

Borozó és Falatozó zárórág nyitva Piac-utca 89., Rovállal szemben. Friss felvágottak és hűsítő italok.

Fiatall pár szeptemberre 1 butorozott vagy butornélküli szobát keres. Cim a kiadóban.

Malomtulajdonosok figyelmébe! Felvonókat, csöveket, csővezetést jutányosan vállal Müller, Erzsébet-u. 115.

Eleserő német a főtérhez közel levő két kisebb szobából álló lakásomat olyan két nagyobb szobából álló lakással (lehet egész ház is), hol sertést és apró-jöszögöt lehet tartani. — Címet kérem a kiadóban headni.

Kiss József automotor és gépműhelye Erzsébet-ut 20.

Elvállalja bármily rendszerű gazdasági gépek szakszerű javítását, törött géprészek autogenezését, hegesztését. . . .

Rolfi szolgát keresünk **Hegedűs és Sándor** r.-t. könyvkereskedésben. Piac-utca 34.

Könyvelő, ki teljes jártassággal bír, azonnali belépésre felvétetik Friedmann és Asztalos cégnél, Széchenyi-utca 6

Széchenyi fürdő, volt Telegdi, állandóan nyitva, gőz és kád.

Mindenféle mulakatos munkákat jutányosan vállal Pongrácz mulakatos, Szalkai-u. 4

Eltört géprészeket, öntvényeket és fémeket legszakszerűbben és legolcsóbban hegeszt a **„Vulkán“** autogén hegesztő vállalat **Csapó-u. 86., Faragó-u. 1.** Török és szalmaző téngelyek hegesztése jótállással.

Általános irányú női-közimunka tanfolyam nyílt meg Csapó-utca 33. sz. alatt, melyen a brüsszeli, csetneki, flé, frivolita, vert csipkéket, kalotaszegi és más himzéseket, aszurozást, bluzok, ruhák kötését stb. lehet tanulni. Beiratások délután 3-5-ig

Butorozott szoba egyedül álló szolid nőtisztviselő részére kerestetik. — Ajánlatok «Tiszta» jellege alatt a kiadói hivatalba küldendők.

Megbízható ügyes, 13-14 éves leány vagy fiú kifutónak felvétetik. Lantos áruház, Csapó-utca 41.

Intelligens zsidó család iskola idényre teljes ellátásra elfogad intelligens zsidó család gyermekét, ahol zongora, német nyelv, 1-5 és 2 ik gimnáziumból oktatást kaphat. Cim a kiadói hivatalban.

Kárpitos-mester menekült, vállal mindennemű butorjavítást, elsősorúen és legolcsóbban. A közönség szives pártfogását kéri. Máv. Külső-fatér, kocsi sz. 210. 228.

Kiszolgáló kisasszony felvétetik, Lukács fűszerüzletében Salétrom-utca 8.

Tanuló-leányok felvétetnek a **Hegedűs és Sándor** r.-t. nyomdájába és könyvkötészetébe **Piac-u. 49.**

VEGYES.

Dynamókat, villanymotorokat kapcsol, táblákat készít és javít Földvári debreceni első elektrotechnikai-gyár Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Vízvezeték és cengő javításokat, jutányosan vállal Kollmann Piac-utca 70.

Írógép javítások, kellekek megrendelhetők Merkur írógép-vállalatnál. Piac-utca 58. Telefon 540.

Legszébben, legolcsóbban mos, vasal, tisztít gőzmosoda, Arany János-utca 54.

Zongora javítást, hangolást szakszerűen, jutányosan vállal Liska, Batthyány-utca 10.

Pénzszekrény teljesen új 4-es számú, valódi Wertheim eladó. József kir. herceg utca 16. szám. Telefon 347.

Óra ékszer javításokat szakszerűen készít Kohn, Hunyadi-utca 12.

Salakot ingyen ad s olesón házhoz szállít a gázgyár.

Plissézorozást, gouvrirozást harangszoknyákból is készít Farkas Bella, Arany János-u. 20.

Zongora kereszthurok, szalon eladó Gärtner hangoló Széchenyi-u. 15.

Aranyat, ezüstöt, brilliánsokat magas napi áron vesz Bródi Miklós ékszerész, Arany János-utca 31.

Koncez fest, tisztít legolcsóbban, kifogástalanul Arany János-utca 10.

Kárpitos munkák átdolgozását jutányosan vállal Debreczenszky kárpitos Hal-köz 8.

Transmissióhoz való két felső kerék eladó. Cim a kiadói hivatalban.

Friss deligyümölcs legjutányosabban **SEGALL N.-nél** Kerjón árajánlatot! Budapest, IX., Csarnok-tér 8

Felolós szerkesztő: **Dr. HEGEDÜS LORÁNT.** Kiadó: **HEGEDÜS ÉS SÁNDOR** Irodalmi és nyomdai részv.-társ.

Nyomatott Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49.